

Noora Koponen vihr

Kirjallinen kysymys aistiesteettömyyden tunnistamisesta ja toteuttamisesta varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa

Eduskunnan puhemiehelle

Perusopetuksen lukukausi käynnistyy osassa maata jo ensi viikolla elokuun alussa. Samaan aikaan varhaiskasvatuksen puolella päiväkodit palailevat normaaleihin aukioloaikoihin kesäajan keskittämisen jälkeen.

Jo vuonna 2015 Tilastokeskuksen teettämästä selvityksestä kävi ilmi, että noin 15 prosenttia kaikista peruskoululaisista sai tehostettua tai erityistä tukea oppimiseen. Siis lähes joka kuudes lapsi/nuori. Vuonna 2016 Suomi ratifioi YK:n vammaissopimuksen, jonka mukaan vammaisella ihmisellä on oikeus saada opetusta yleisessä koulutusjärjestelmässä yhdenvertaisesti muiden kanssa.

Autismi- ja Aspergerliitto julkaisi 02/2018 tiedotteen, jossa lähikouluissa toteutettavaan autisminkirjon oppilaiden opetukseen edellytetään riittävää tukea. Liiton mukaan tämä ei tällä hetkellä toteudu.

Sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa ryhmäkoot ovat viime vuosina kasvaneet, yleisopetuksen ryhmissä pienryhmän sijaan annettavaa erityistä tukea on lisätty ja erityisryhmiä lakkautettu. Erityistä tukea tarvitsevien lasten integrointi vaatisi päättäjiltä ja henkilökunnalta aistiesteettömyyden ymmärtämistä, tunnistamista ja toteuttamista entistä vahvemmin ja oikea-aikaisemmin.

On tärkeää, että mm. liikuntavammaisten henkilöiden esteettömyydestä puhutaan enenevässä määrin, mutta samaan aikaan tulisi huomioida yhtä vahvasti aistikuormituksesta, eli aistiylilyherkkyydestä, kärsivien lasten ja nuorten esteettömyyden turvaaminen ja toteutuminen. Tällä on perustavanlaatuinen vaikutus lapsen ja nuoren kykyyn oppia.

Suureen osaan aistiärsykyistä voidaan esimerkiksi päiväkotij- ja koulurakennusten rakentamistai remontoituvaiheessa vaikuttaa paljon, mutta lisäksi tarvitaan myös päättäjien ja henkilöstön osaamisen vahvistamista sekä kykyä käyttää olemassa olevia tiloja tarkoituksenmukaisesti. Eri-tyisryhmiä tulee kolmiportaisuutta ajatellen olla saatavilla jatkossakin.

Inklusion ja integraation onnistumiseksi perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa tulisi oppilaalla olla käytössään tarvittavat tukitoimet ja erityisosaaminen. Tähän sisältyvät myös puhetta tukevien kommunikointimenetelmien käyttö sekä riittävä henkilökunnan määrä ryhmää kohden.

Kirjallinen kysymys KK 60/2019 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo tehdä, että aistiesteettömyyden tunnistaminen, ymmärtäminen ja toteuttaminen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa toteutuu nykyistä vahvemmin ja niin, että pienryhmiä on saatavilla riittävästi?

Helsingissä 1.8.2019

Noora Koponen vihr